

БАРГАЖАН ГОЛОО СУУРХУУЛХА БААТАР АЖАЛША ХҮНҮҮД БИИ

АЖАЛАЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ ХӨӨРЭНЭ

Ц. Л. БАТОРОВ,
республикын суута луговол, Дорнодны совхоз:
— Сабшалангаа найнаар уналма, үтгэжүүлнэ шадбал, гентарнаа 40—50 центнер үбнэ хаа хаанагүй абаха болохо.

Е. З. ДАНСАРАНОВА,
Карл Марксын нэрэмжит колхоз-
той хаалшан:
— Үнээдэй хү шэмэ нэмээхын тула нууруузын силос ех хэрэгтэй. Наалишадай ажлын хуңдагдхыг, үнээдэй хула байлгаха харуулалха, машинын хүсөөр хааха саг эрээ.

Ц. Б. БАЗАРОВ,
Сталиний нэрэмжит колхозой хониш:
— Хонишодой томдогдоһон, ажлын тоосондо ороһон бригадануудыг эмхидхэж, сабшалан, тарьялан даалгана үгэбэл, химда сэнтэй хониной мяхан, ноһон ехээр абтаха байһанины дамжаггүй.

Х. Г. ГАРМАЕВА,
тугалшан, Курумжаны совхоз:
— Би мүнөө 43 тугал хаража байна. Сентярь нарын 30 хонгор сөө тугалнуудыг шэгнүүр үдэр-сөө 900 грамаар нэмэһэн байна. Энэ октябрь нара сөө тугалнуудыг энэ бүрмин шэгнүүр 170—180 килограммда хүргэхэ. Игнэжэл үхэрэй мяха ехээр абадг болохобди.

Зөөлөн алтан

Хангил үндэр хада уулаарнай, хабтагай үргэн нуга голоорнай агнуури хэхэдэ айхайтар байн юм. Үнэтэ арһатай 17 зүйлэй арьсатан, туруута 5 зүйлэй ан, мүн байн мяхатай хэдэн янзын шүбүүд бии. Анггай арһа тушаагаараа аймагнай республика дотороо ехөөн нуури эзэлдэг.

Нүүлэй табан жэлэй туршада ангай арһа бэлдхэлгэ 23,3 процент дээшлэжэ, 190 мянган түхэригтэ хүрбэ. Жэлдэ 7000 ондатра, 11 мянган хөрмөн баригадаг.

Ан үсхэбэрилдэг ажахынууд амжалттайгаар хүжжэ. Тэднэр жэлдэ 600 халтар хара үнэгэний арһа тушаана.

Энэ жэлдэ аймагтайнай 210 гаран ангуушад ондатрын агнуурида гараад, партиягаа ХХII съездын нэгдэхэ үдэр хүртээр ондатра бариха түсэбөө сүм дүүргэхэ зорилготой абана. Лениний нэрэмжит колхозой эрхм ангуушан Б. Э. Эрхитүев, манай ангуушад М. В. Малигин, Г. К. Мясников гэгшэд түсэбөө 2—3 дахин үзүүлэн дүүргэдэг.

Баргажан, Инаа, Гаарга мурнуудай ехээр, холо хүбшэ газараар ан бүри элбэг байдаг. Тиммөнэ тэдэ газарта ангуушадые абаашаха, зохид байраар хангаха тушаа хэмжээн абтажа байхай. Мүнөө жэл эдэ газарнуудта 86 ангуушад абаашагдаха.

Агнуурын шэнэ газарнуудыг ашаглажа, ан үсхэбэрилхэ хэмжээнүүд абажа, ойрын 5 жэлэй туршада ангай арһа бэлдхэлгэ 25—30 процентээр дээшлэхэ юм. Тэрэ үедэ жэлдэ 14 мянган хэрмэ, 200 булга, 35 мянган ондатра болон бусад ан барихаар хараалдана.

С. Скобеский,
аймагтай ан үсхэбэрилдэг ажахын директор.

Ажахын тоосондо ороһон бригадануудта

★ ШЭНЭ ГУРИМААР АЖАЛЛАЖА БАЙНАН Н. Б. Тыхеевэй бригада 12 хүнөө бүридэнэ. Тэднэртэ 918 эхэ хонин, 1972 эрхэ, 544 тулгэ дайлагдхыг. Мүнөө эднэр 1812 центнер үбнэ, 200 центнер зельнко бэлдхэжэ абаад байна. Тингэжэ отарын хониншод үбнэ бэлдхэжэ түсэбөө 400 центнерээр үлүүлжэ. Сталиний нэрэмжит колхоздоо эрхмилжэ газар Таршэлэн энэ колхозой Г. Ш. Балмеевэй отарын хониншод үбнэ, зельнко бэлдхэжэ түсэбөө үлүүлэн дүүргэжэ.

★ АЙМАГАЙ КОЛХОЗ, СОВХОЗУУДААР ажахын тоосондо ороһон хонишодой 23 бригада эмхидхэгдэнхэй. Энэнь үшөөл үсөөн байна. Карл Марксын нэрэмжит колхоздоо, Баргажанай совхоздоо нэгшье тингэ бригада бин болоодүй сайгаар.

ХҮГЖЭЛТҮЙМНАЙ ЗАМ

(Түгээхэл. Эхинийн 1-дхи нуурта)

ГАЗАР тарьяалангы, сабшалан, бэлшээрине саашадан найжаруулжа, хүдөө ажахын бүхы ургамалнуудай тарилгын талмай үргэдхэжэ, ургасынь дээшлүүлжэ, мал ажаалаа саашадан хүгжөөжэ, мяха, хү, үндэгэ, ноһоо ехээр абадг болохо байнабди.

Намаг газар хатаахын, газараа уналхын тула ехэ хүдэлмэри хэхэ хэрэгтэй. Юуб гэхэдэ, колхоз, совхозуудайнай 330 мянган гектар газартай 70 мянга шахуу гектарынь намагта дарагданхай. Намаг налхы газартай улам ехэ боложол байна. Мүнөө сабшалангай 42 процентнь намагтай. 20—30 жэлэй саада тээ байн сабшалан, бэлшээрнэ байн газар мүнөө уһанда абтаһан, үгшье наа, намаг болоһон байна. Зунай, намарай сагта бороо ехээр ороо наа, зарим ажахынуудай сабшалангай гурбанай хоёр хубида уһан таража, мал ажалда ехэ хохидол ушаруулна. Баргажанай намаг хатаажа, хэдэн арбаад мянган гектар үржэлтэ газар элдэхэ тухай ехэ анхаралаа табиха саг болоо гэжэ ханагдана. Баргажан голлой урсхалы боожо байдаг шулуун. Богонье тэлжэж үгэбэл, тэрэ түргэнөөр урдадг болохо, уһанынь нуруу доошоо орожо, намаг хатаажа болохо гэнэн географин эрдэмэй кандидат нүхэр Б. Р. Буянтуев болон бусад эрдэмтэдй дурдахалы хаража үзэхөөр гэжэ. Тэрээнхэ гадна, уһалагдамаар сабшалан, бэлшээрнэ газарнууд манайда ехэ бии. Тэрэ зориулгоор Лено-Ининскэ, Турахиинска уһалалгын системнэ барилга үргэдхэжэ, Каралинска болон бусад уһалалгын барилгануудыг шэнэлэн хальбэхэ шушала. Иймэ ехэ хүдэлмэри дүүргэхын тула намагтай газар хатааха тусхай отряд бии болгоод, шушала техникээр хангаха болоно.

Нүүлэй жэлнүүдтэ газарай

АЛХАСАЯА ШЭГЭДҮҮЛШЭВДИ

Агууехэ партиягаа алдарт ХХII съезды ажалай эрхм бэлдгээр уртаха гэнэн мурсысөөнэй эршэ хүсэн улам шангадана. Манай Сталиний нэрэмжит колхозой гэгшүүд мүн лэ хүнэй хойно орохогүй, энэ жэлэйнгэ түсэб, уялгануудыг амжалттайгаар бэлдүүлжэ, долоон жэлэй түсэбэй дүрбэхэ жэлдэ шэнэ амжалта туйлаха гэжэ үсэд шангаар оролдожо байнахай. Тини аймаг соогоо түрүүлэн үбнэ бэлдхэжэ түсэбөө үлүүлэн дүүргэжэ. Бүхыдөө 51 мянган центнер байн шанартай үбнэ абтаа гэхэ гү, али түсэб 102 процент дүүргэдхэжэ, нёдондонойхноо 17 мянган центнер ехэ үбнэ хураагдаа.

Сагай уларилай бэрхэтэй байгаа шье наа, манай кукурузада Николай Белокопытов, Дугар Ахаев гэгшэдэй звенонүүд муу баше ургаса абажа шадда. Нүхэр Белокопытовэй звено 56-най га бүрнөө 160 центнер ногоо хураагаа. Энээнэй ашаар байгша ондо түрүүшынхэ хоёр мянга гаран тонно кукурузын силос даража абаабди. Бүхыдөө 3200 тонно силос дарагданхай.

Тарья хураалга дээршье манай механизаторнууд габшагайгаар хүдэлжэ гараа. Мүнөө тарья хураалга гол түлэб дүүржэ. Гүрэндэ 2500 центнер тарья худалдажа, үрөө хүрэнгөө сүм хаагаад, адуу малдаа эдүүлжэ, колхозинуудта тарья хурааха аргатай болоод байнабди.

Ургаса хураалга дээрэ комбайнернууд Цыдыл Раднаев, Булат Бадмаев, Бошигто Будаев, шофер Николай Молчанов, Шибши Цыбжица гэгшэд уртаха нойроо мөдөгүй жэшээтэ найнаар хүдлөө. Эдэ ком-

байнернууд тус бүридөө дүрбэн зуугаад гектар тарья хадаһан байна. Эдэ бүгэдн хажуугаар 2 мянган гектар сөөр паар хахалагдаа, 500 га зыб эдүүлэгдээ. Кукуруза тариан газар бүхыдөө хахалагданхай. Эрэхэ жэлдэ кукуруза тариха гэгшээр сөөгө наг шөбхөө томо оооохойнуудта сугауулаад байнабди. Шөбхө ашаа машина абтанхай.

Эрэхэ жэлдэ бүтн тарилгатай байн сортын, эрхм шанартай үрнөөр хэхэ аргатай болодоо гэжэ. Эднэрнүүдэ газар түбөөр ашаглахын тула эрэхэ жэлдэ эхилжэ тусхай сөөвөрбөр баригталагдаха. Тиммэ сөөвөрбөр тодорхойлогдожо дүүрэнхэй. Мүн саашада тарьяалангаа, сабшалангаа ехээр уһалдаг болохоор оролдохобди.

Партиягаа съездын урда тээ гүрэндэ мяха худалдаха гурбан квартал түсэб 102 процент дүүргэдхэ гэхэ гү, али бэлдхэлэй пунктда 3500 центнер үхэрэй, хониной мяхан тушаагдаа.

Саашадаа үхэрэй мяха бүри ехээр абадг болохоор хараалдана. Энэ зориулгоор үнээдэйнгэ тоо ойрын хоёр жэлэй туршада 2 мянгад хүргэхэбди. Мүнөө 1500 үнээдэйбди.

Эрэхэ жэлэй нэгдэхэ кварталда гүрэндэ тушаахын тула 350 буруу, хашарагуудыг 5 үүртэ болгожо, тусхай байн харуула, тэжээлдэ табияд байнабди.

Ажахыгаа саашада аша үр ехэ-тэйгээр хүжөөхын тула артелиингэ бүхы халбарда ажахын тоосоо нэгтгүүлэхэбди. Шэнэ жэлдэ эхилжэ тиммэ бригадануудта ажалай түлөөһөн абаһан продукциянь хэмжээгээр үгтэхэ юм.

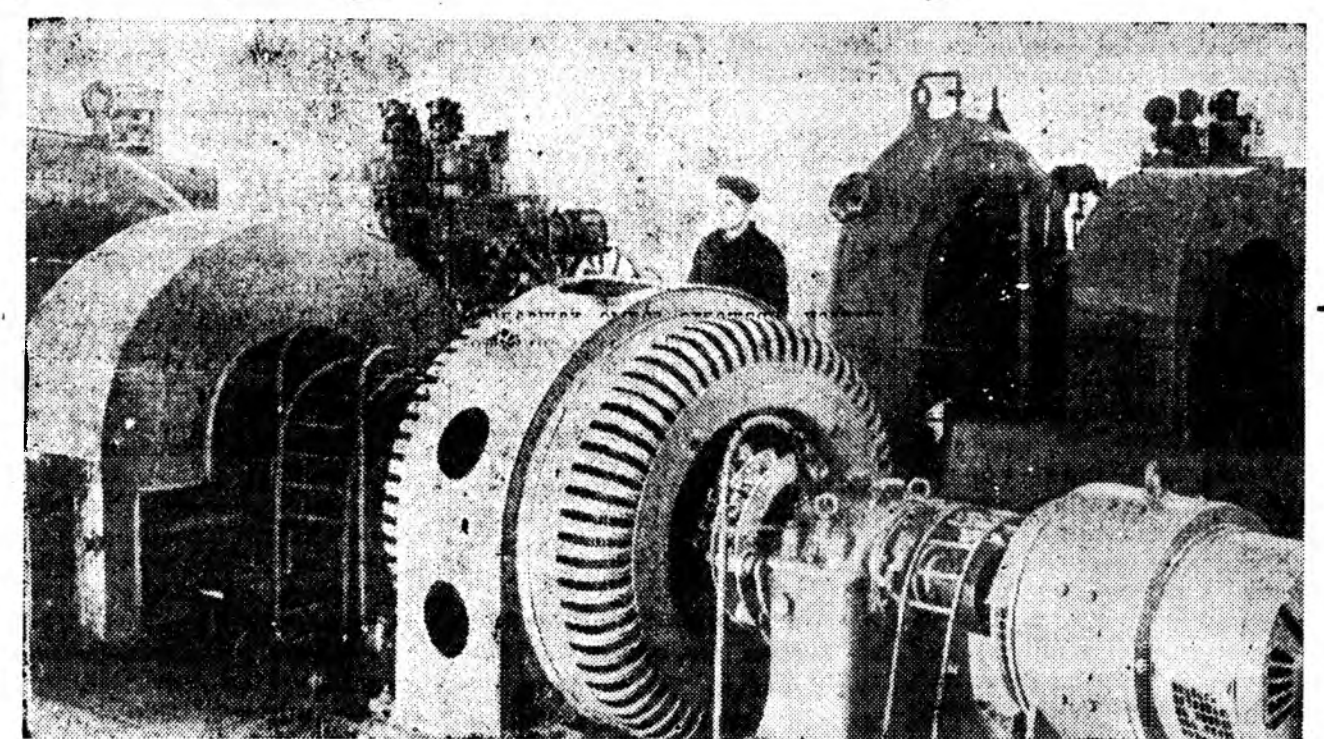
Колхозойнай ехэхэн баялгын хонин ажал юм. Мүнөө фермадэнай 20 мянгад хонин бии. Эрэхэ жэлдэ шэнэ түлөө эмхитэйгээр абаха зориулгоор эхэ хонидоо 35—40 үдэрэй туршада искусственна аргаар үржүүлжэ сүм дүүргэбди.

Хамтын ажалай хүтэлбэридэ бүри олон эдэхитэдыг хабадуулаа зориулгоор бригада бүхэндэ 7—11 хүнөө совет эмхидхэгдэн байна. Жэшэнь, Яаратнын бригадда (бригадир нүхэр Урбадеев) тиммэ совет бригадда хоёр дахин сугларжа, үйлдэбэрингөө шушала асуудлануудыг, мүн колхозинуудай гуйлтануудыг зүбшэн харадаг байха юм. Томо колхозуудта хамтын суглаа зарлахан бэрхэтэй гэжэ. Тиммөнэ бригадануудай суглаан дээрэ тусхай харуулгата түлөөлэгшэдыг хунгажа, тэднээр артелиин нийтын асуудлануудыг шийдхэжэ болохо байна гэжэ хананаб.

Артелиин ажахыг хүжөөжэ хэрэгтэ манай мэргэжэлтэд ехэхэн үүртэ дүүргэнэ. Агроном Бато Гармаев, зоотехник Сергей Гатапов, ветеринар врачнууд Борис Будаев, Владимир Гармаев, механикууд Дылык Будажапов, Түмэн-Баир Ванюшкин гэгшэд колхозойгоо ажалда наукин туйлалтануудыг, түрүүдүй дүршэл нэгтгүүлэхэ талаар ехэхэн оролдогдог гаргадаг.

Тингэбшье артелииннай ажалда дутагданууд, хэрэглэгдэхүй арга боломжонүүд ехэ бии. Түрэл партияга ХХII съездын түгээхэ шийдхэбэринүүдээр зоригжо, хамтынгаа ажалыг улам хүсэтэйгээр хүжөөжэ, орон дотороо коммунизм байгуулаха хэрэгтэ хубитаа оруула хүсэлтэйбди.

С. Тараскин,
Сталиний нэрэмжит колхозой түрүүлэгшэ.

Эндэ колхоз хоорондын хэднэ гидроэлектростанцинууд бии юм. Саашада Нестериха голдо найнаар ашаглахын тула мүнөө эндэ станцинууд хоорондоо холбогдожо, нэгдэмэл электросеть баригдажа байна. Зураг дээрэ: Курумжаны ГЭС-эй машинна зал собо.

Жэлэй түсэб дүүргэдгэ

Манай ажалшад Энэ оройнойгоо түгээхэ үдэрнүүдэ ажалай бэлдгээр уртадаг байн хайхан заншалтай гэжэ. Энэ нарын 17-до нэгдэхэ КПСС-эй ХХII съезд оройнойнай түгээхэ толотомо буури эзэлжэ байна. Тиммөнэ совет хүн бүтн энэ түгээхэ үдэртэ бэлдэнэ.

Баргажанай ажалай гүрэнэй заганаһан комбинатай коллектив съездын урда тухай социализм мурсысөөн-дэ ороходоо дээшлүүлгэдэй уялга абаһан юм. Тэрэн соон нигэжэ хэлдгдөө ийн: загана бариха, консервэ хэхэ арба нарын түсэб октябрийн 17-до дүүргэхэ. Энэ харуулгатай уялгаа бэлдүүлхын хойноһоо хүдэлмэришэн бүхэн нэтрүүлгээр оролдожо гараа. Загана гүбшадг бригаданууд хагсуутай, долготой үдэрнүүдтэ хаатангүй ажаллаа.

Эдэ бүгэдн ашаар манай коллектив абаһан уялгаа холо урид дүүргэжэ. Загана бариха жэлэй түсэб октябрийн 1-дэ 101,2 процент, консервэ хэхэ 10 нарын түсэб 105,2 процент бэлдүүлгэдэ гэжэ байртгайгаар мэдээлэхэбди. Мүн продукция таргаха жэлэй түсэб дүрнэбди.

Байгал далай дээрэ гүлжэ табияд Дмитрий Яковлев, Михаил Савин, Иван Тринкин болон бусад звенонүүд загана бариха сезоннойгоо түсэб 172—188 процент дүүргэһэн байна. Мүн загана гүбшүүрдада Григорий Ткачевой бригада сезоннойгоо түсэб 272 процентдэ хүргэжэ шадда.

Коммунист ажалай удрик, коммунист ажалай бригада гэнэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хуртахын түлөө мурсысөөн заганадайд дунда үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Тэднэй түрүү зэргэдэ консервын цехтэ хүдэлдэг Анна Осиповагай бригада абана. Тэднэртэ коммунист ажалай бригада гэнэн нэрэ зэргэ олгодоо. Тэрэһэн комбинатай 21 хүдэлмэришэндэ коммунист ажалай удрик гэнэн нэрэ зэргэ олгодоо.

Мүнөө комбинатайнай бүхы хүдэлмэришэд съездын урдахи ажалай вахтада жагсаад, улам эршэ хүсэтэйгээр хүдэлжэ байна.

Н. Остапенно,
Усть-Баргажанай заганаһан комбинатай директор.

Ажахын тоосондо ороһон бригадануудта

★ СОЦИАЛИСТ АЖАЛАЙ ГЕРОЙ, механизатор С. В. Чойроров Сталиний нэрэмжит колхозой ажахын тоосондо ороһон хонишодой бригада даадаг. Эдэхин үүсхэл ехэтэй энэ механизатор түрүүшынхэ үдэрнөө габшагайгаар хүдэлнэ. Бригадаһан 940 эхэ хонин, 812 тулгэ даалгагданхай. Мүн 140 га сабшалан, 30 га тарьялан тэдэнэй мэдэлдэ үгтөө. Эбэтэйгээр хүдэлжэ, эдээр 1577 центнер (түсэбөө гадуур 137 центнер) үбнэ бэлдхэжэ, 150 центнер зельнко бүрилжэ абаа.

хүдэлдэг юм. Усть-Баргажанай заганаһан комбинатай электростанци техникескэ талаараа тон хангалтагүй. Тарья хураалга, мүн мал ажал ехэтэй хүдэлмэри багаар оньхожоруулагдана. Машина, механизмуудыг хубаарилхада аймагай байгаалин онсо байдал нүүдэй жэлнүүд хүртээр хараада багаар абтадаг байда. Томо электростанцинуудыг бариха, Татауровай станциһаа ута гили татажа, Нестериха гү, али Ина мурэн дээрэ томо ГЭС бариха, манай аймагыг электрын хүсөөр бүрин хангаха тухай

хүргуули, курснууд байһан юм. Мүнөө тэднэни дахин эмхидхэ наа байн байгаа. Тэдэ хүргуулинуудта үсөөхэн хүн хүдэлдэг аад, материально-техникескэ хэрэгсэлнүүдээр хангалданхай байха. Шатна хүдэлмэришэдэй хажуугаар хүдөө ажахын түрүүшүүл, мэргэжэлтэд байн дураараа тэндэ багшалха байгаа.

ПРОМЫШЛЕННА шэнэ предприятинуудай баригдажа, хүн зоний олошоржо байхад тэдэнэй улам уржажа байгаа эрилтэнүүдэ хүсэдөөр хангаха, болбосон ажаһуудалай, гэр байрын барилгыг эрд найжаруулаха шушала. Ойрын жэлнүүдтэ аймаг соо хүдэлмэришэнэй томо хоёр тосхон бии болгогдохо, Усть-Баргажан гэжэ хүдэлмэришэнэй тосхон нилээд ехэ болгогдохо, бүхы нуурын газарнуудыг болбосон түхэлтэй болгохо, модо тариха хүдэлмэри ажуулагдаха байна. Үйлдэбэрин барилга хэхынгэ хажуугаар хэдэн арбаад шэнэ хүргуули, больница, соёл гэгээрэлэй эмхи зургаанууд, худалдаа наймаанай, нийтын эдэ хоолой предприятинууд, ажаһуудалыг хангаха предприятинууд (облодой, замнабарилгын мастерскойнууд, нийтын банинууд, фотоаппарат, парикмахерска), соёлой болон амаралтын сээрлигүүд, спортын барилганууд бүтээгдэхэ юм. Ойрын хоёр жэлэй туршада бүхыдөө радиотой, телефонтот болохо хүдэлмэри дүүргэдхэ. «Бурятский» трестын барилгын монтажна управление аймаг соо байгуулахад, хүдөө шотугаудта капитална, үйлдэбэрин, болбосон ажаһуудалай барилга

АЖАЛАЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ ХӨӨРЭНЭ

З. Ц. НАДМИТОВА,
Лениний нэрэмжит колхоз-
той хониш:
— Хонидоо залхуурангүмэ, саг соонь уһалжа, эднэ

П. И. КОНОВАЛОВА,
Баргажанай совхозой хониш:
— Уһанай газарта олон шотго, илангаа хүснэ, донин

И. И. КОСЫРСКИЙ,
Баргажанай леспрохозой торист:
— Модошод түрүү зэргэ хагуй.

нилээд хилбар болгодог ажахыгаа хүжөөхын тула хайхарамжагүйгээр Аймагай гол харгыннуудыг республикын дамжуулан үгэжэ, харгы ашаглаха үхүүри дээрэ харгы барилганы байгуулаха гэжэ тоолонобди. Колхозууд болон предприхаргын барилгада хахса ёһотой юм. Гол харгын хажуугаар гын модон таригдаха

Хүнэй бэс аргалхад хатай олон аршаан бэрэ тоодо Гааргын, минеральна уһан, Курумжаны шадар соомнай бии юм. Нүгэн зонийнөө хойшоо эрхэжэ тэндэ бээе нүүлэй жэлнүүдтэ шаань булагуд аймагай, республикай алдаршан суурхаа аршаан дээрэ мүнөө мо курорт байгуулаха гэжэ тоолонобди. Баргажанай тала сагай жэлнүүдтэ тэлбэрээр, арадай шот ажалтай ашаар ска талаараа хүжжэ сон хайхан нутаг Эрээдүйдэ—коммунист үшөө ехэ хуби боложо, хүжжэнь тоосон болон хүдөө хүсэн түгээ экономический район болохо.

АЖАЛЛАХА, ХУРАХА, АМАРХА- АРЮУН НАНГИН ЭРХЭ

ДАЙ ГЭГЭЭРЭЛЭЙ МАНДАЛГА

Истическэ партиин программн проект ун-манай досоо айма-бар, омогорхол түр-уеын зон комму-ажануулаа—гэжэ тү-имнай хүн түрэлтэй-тан жэлэй хүсэл бо-энтэ дээрнэ бэелүүл-хой зорилго болгон

имнай энэ түсэбэй хү-бидэ найса мэдэ-Партиимнай хэлэнэн-доо зүб байдаг, сэг-бэлүүлэгдэдэг.

Истическэ партиин Программын абта-лайшыс ехэ саг үнгэ-даа. Тэд энэ үе соо-ахамшагта экономи-ультура хубилалта-вай арадай ажайбай-лооо гэжэб!

ажанай аймагыс хаан-ссин үедэ категория-заха газар гэдэг бай-уурдан гансал бай-ухибуудыс хурдаг-астай училищи бай-лэн.

Истическэ партиин Программын ашаар-аргаанда арба гаран-олон найман класан-нууд бии болоо. Мү-н хургуулигүй нэгшэ-х хургуулин наһа гүй-агагүй ухибуудыс оло-

ажалша үгтэй ара-аһаа гаранан хургу-ушшыс хүн үгы һаа-бөө Баргажанай айма-г дундаһаа гарга-мталтэй, культура бо-лестын хүдэлмэрилэг-хүдөө ажахын, про-штинин мэргэжэлтэд-лхой.

Баргажанай аймагай-нуудта хэдэн зуугаад-түрүүшүүд, арбаад-социалистическэ Ажа-ойнууд хүмүүжэн га-

раһан байна. Геройнуудай-дунда Ч. Бадмаев, Ц. Бубеев, Н. Ринчино, Р. Бубеев болон-бусад бии.

Бурядай эрдэм шэнжэлэл-гын комплексно институтта-эрдэмэй кандидадууд Б. Р. Буянтуев, Э. Р. Раднаев, Бу-рядай багшанарай институтта-дээдэ хургуулитай мэргэжэл-тэдыс эрдэмэй кандидадууд Ж. С. Сажинов, Б. Ж. Баль-жинова, В. И. Затеев, Р. П. Пялданов, М. Н. Бадмаева бо-лон бусад хургана. Мүн рес-публика соогоо суутай боло-лон эмшэд Э. Р. Раднаев, С. Б. Базарон, К. З. Занданов гэ-шэд баһал манай Баргажан-наа урган гараһан байна.

Манай бурят арадай культу-рын аймахтар ехээр хүгжэ-нэн тухай 1940 ондо, 1959 ондо Москвада болоһон бурядай-искусство болон литературын-декаданууд гэршэлэн. Энэ аса-рин ехэ харалганууд дээрэ-мүн лэ Баргажанай аймагнаа-гаранан СССР-эй арадай арти-ст Г. Ц. Цыдынжапов, РСФСР-эй арадай артист Б. М. Балдаков, Бурядай АССР-эй габыята артистка Ч. Г. Шанюшкина, Бурядай АССР-эй габыята ажал-абуу-лагша Б. Г. Аюшин болон залуу поэтүүд Николай Дамди-нов, Солон Ангабаев гэшэд бурят арадайнгаа үмэнэһөө-бэлгэ шадабаряа харуулан-байна.

Манай парти арад зоноо-социалис ёһоор хүмүүжүүлхэ-хэрэгтэ ехэ айнарал табидат. Энээндэнэ бидэнэ—совет ба-шанар—гол хуури эзэлнэбди-гэжэ ханахалдаа, аймахтар-омогорхомоор байдаг.

Энээнһээ сааша манай гү-рэндэ коммунизм байгуулаха-үедэ багшанарай үүргэ улам-дээшлэхэнэ гэжэ.

Н. Б. Хышетуев, Бурядай АССР-эй габыята багша.

Тоо, баримта

Соёлой гурбан жэлэй до-толгын үедэ Баргажанда 7 клуб, 10 клубтан, 14 улаан булан, механизаторнуудай 3 гэр, 19 магазин баригдаа.

Республиканыга 40 жэлэй ойдэ Баргажанай соёлой хүдэлмэрилэгшэ 371 шэнэ гэр, 20 магазиннуудыс, 6 столово-нуудыс, 14 үхүүдэй салдуудыс, 45 бани, 7 общежити, 7 стадион, 6 хургуули, 3 клуб, 23 улаан булан болон 2 боль-ница бариха зорилго урдаа та-бинхай.

Гурбан жэлэй соёлой довтол-гын үедэ Гусиха, Журавляха гэжэ хүдэлмэрилэгшэ шэнэ тос-хонуд бии болоо.

Хуушан Курумканай аймагта-хуушын 2-3 жэлэй туршдаа 471 шэнэ гэр баригдаа.

Ганса Ленинэй нэрэмжэтэ-колхоздо 135 шэнэ гэр, 2 клуббаза, 4 бани, 1 музей, 1 механизаторай гэр баригдаа.

Курумкан тосхондо интернат-хургуули бии болоо. Энэ мүн-нөө 150 хурагшад гүрэнэй тэд-хэмжэ дээрэ хурана.

Энэ интернат-хургуулины ба-ригдаа гүрэн 4.5 миллион тү-хэрин (хуушан мүнөөгөө) гарга-һан байна.

Аймагай элүүрыс хамгаалха-зургаануудта 20 врач, 140 ме-дицинын дунда эрдэмтэй мэргэ-жэлтэд хүдэлнэ.

Томо томо тосхоннуудтай-болонинууд бии. Энэ мүн хоёр санатори, 4 амаралтын-курорт бии.

Баргажанай аймагта 1958-ондо 7917 уншагшад байгаа. Мүнөө 122207 уншагшадтай бо-лоо.

Энэ олонингын 27 библио-текэ, 34 киноустановка, 24 улаан булан тоологдоно.

Мүнөө аймагай колхоз, сов-хозуудта 198 трактор, 110 ком-байн, 171 автомашинууд хү-дэлнэ.

Энэ мүнөө 188,42 модоной-газартыс высоковольтно электро-лины, 128 модоной газартыс-низковольтно линии татагданхай. 44 электроподстанцинууд, 142 электроподстанциинууд Барга-жанда бии.

КПСС-эй Программын проекттэй танилсаад...

ГАЗЕТЭДЭ ТОЛИЛОГДО-
ХОН АЖАЛШАДАЙ НАНАМ-
ЖА, ДУРАДХАЛНУУДАА:

...Аргада голой уһыс хуу-шан набаарныс табижа, Тураа-шин талыс уһалха хэрэгтэй.

...Шубуу, ан, туулай үсхэбэ-рилхэ колхоз хоорондын ажа-хынуудыс эмхидхэбэл зохид-гэжэ ханагдана.

Г. Д. Дамбаев, Ленинэй нэрэмжэтэ-колхозой түрүүлэгшэ.

...Баргажанда үрэ жэмэстэ-сад ехээр ургуулаха арга бии. Энэ жэмэс ургуулын хажуу-гаар олон сортын яблока, виш-ни, слива, зарим сортын вино-град гэхэ мэтэ үнэтэ ургамал-нуудай эдэс абажа болох.

И. Сумкин, пенсионер, Баргажан-тосхон.

...Агнуурын газарыс зүбөөр-ашаглахын, агнуушадтай нэгэ-газартыс олоороо ябахгүйн-тула тусхай газарнуудыс даал-гажа үгэхэ.

А. Козулин, агнуушан, Курумкан тосхон.

...Олон жэлэй ногоо ехээр-таридаг болох. Манай совхоз-220 га хүсы үбнэ тарижа, тэ-рэнэйнгэ 700 гектарнаһа 1595-центнер үбнэ хүрилжэ абаа. 1962 ондо өөһэднэгшэ үрнээр-үшөө 500 гектар хүсы үбнэ та-

рихабди. Ойрын хоёр жэлэй-үнгөрөөд байхада хүсы, дон-ник үбнэн 2000 гектар эзэлхэ-юм. Энэмнай 5 мянган гектар-сабшалангай газартай тэн.

А. Поздняков, Баргажанай совхозой-парткомой секретарь.

...Утаашаа 1,2 километр, үр-гэнээрөө 700 метр газар эзэл-дэг Аллын нуурта элдэб зүй-лэй заганаһа (яһата, сурхай, алгана, налим, ерш, хадара, со-рога гэхэ мэтэ) олон юм. Энэ-нуурта олон янзын ногоон урга-даг. Тэрэ заганаһа хайн тэ-жээл болоно. Ушар имнэһээ-энэ нуурыс загана үдхэлэг-газар болгобол хайн бэлэй.

Ц. Будаев, Аллын 8 жэлэй хургуулины-хуралсалай таһагыс даагша.

...Ой модонойнгоо баялыгыс-зүбөөр ашаглаха гэжэс лес-промхозуудай коллективүүдэй-нангин зорилго мүн. Леспром-хозууд модо отолхо, зөөхын-хажуугаар саашадаа ой модо-ургуулаха тушаа харюусаха-ёһотой. Тингэбшыс мүнөө-үедэ Баргажанай леспромхо-зыйхид модо отолхо тури-мэс сахингүй байжа, жэл бу-рин ехэ ялада ороно. Тэрэнэ-өөрын үнэ сэлдэ нүлөөлнэ.

В. Шаторный, Леспромхозой ахалагша-лесник.

Баргажандашэе кукуруза дээрэ: Сталинэй нэрэмжэтэ Белокопытов Дугар Аханаев кукуруза үзэжэ байна. Энэ зураг «хатан» хайн ургана. Зураг колхозой кукурузашад Николэй Хоёр Хүнтэйдэ ургалан куку-августын 25-да буулгагдаа.

Коммунист ажалай дүлэн

Москва-Сортировочная де-погой хүдэлмэрилэгшэ патри-стическэ үүсхэл гаргажа, коммунист ёһоор ажаллаха, ажаһуула, хураха гэхэн хүдэ-лөөн бүхы орон доторнай та-ража эхилхээрнэ балайшыс-үни саг үнгэрөөгүйл даа.

Тээд энэ үеын хугасаа соо-манай орондо Валентина Га-ганова, Николай Мамай, Ярос-лав Чиж гэдэгүүдхээ эхилээд, хэдэн алдарт нэрэнүүд олон-мэтэ ялалзан, замтайнай за-лууршад болоод, манины хайн-хайхан хэрэгтэ уралаа гэжэс.

Манай гүрэндэ хааншыс-хайнаар хүдэлэ—ажалтай ал-

дар солын, нэрэ хүндын, зол-жаргалай хэрэг болонхой ха-юм.

Республика соомнай баһал-олон замтай залууршад, ком-мунист ажалай түрүүшүүл бии-болоо.

Баргажанайшыс аймагта-мүнөө 112 хүн коммунист ажа-лай ударнигуудтай хүндэтэ нэ-рэ зэргэдэ хүртөөд байна. Мүн-эндэ коммунист нэрэ зэргэ оло-лон табан бригада, хэдэн олон-фермэ, отаранууд бии болон-хой.

Коммунист ажалай түрүү-шүүлэй нэрэ зэргэдэ хүртэһэн-хоишон Шалсама Ламажа-повна Цыремпилова тухай-мүнөө ганса Баргажанда бэ-шэ, мүн республика соомнай-хэн мэдэхгүйб.

Шалсама Ламажаповна-мүнөө бүхы даажа абаһан-500-гаад эхэ хонилоо иску-сственная аргаар үрэгжүүлжэ-дүүргээд байна. Ерэхэ жэлдэ-Цыремпиловагай үшөө ехэ а-жалта туйлахын дамжаггүй. Энэ эхэнэрэй үгэ хэрэг хоёр-заганадашэе хагасдаггүй. «ёһотой» коммунист мэдэрэлтэй-хүн ха юм.

Шалсама Ламажаповна-ганса ажалдаа эрхимээр хү-дэлдэг бэшэ, өөрынөө ажа-байдалда мүн лэ коммунисти-ческэ заншал харуулна. Тэ-рэнэй хоёр басагад арбадахы-классай һүүлдэ гэртэ хэдэн-жэл хүдэлмэрилэгшэ удаа хү-дөө ажахын институт дүүр-гээд, нотагтаа хүдэлжэ бай-на. Эдэ хоёр басагадтаа хү-дөө ажахын мэргэжэлтэд бо-лохо түрүүшын дүй дүршэл, ажалай амта Шалсама Ла-мажаповна өөрөө олгуулан-байна. Гурбадахы басаганын-арбадахы класс алтан медаль-тайгаар дүүргээд байна.

Аймаг соогоо эгээн түрүүн-коммунист ажалай коллективэй-нэрэ зэргэ олоһон Курумкан-най совхозой үүлэртэ үнэздэй-фермэ ажалдаа, ажабайдал-даа баһал ехэ амжалтануудыс-туйлана. Фермын эрхим наа-лишад Антонида Цыдынова, Дора Очирова гэгшэд пар-тийн XXII съездын хүндэлэлдэ-һу нааха жэлэйнгэ түсбэ-дүүргэбэ. Энэ фермэдэ экэн-хидээ комсомолууд хүдэлдэг-юм. Наяхан эдэнэй нэгэ нүхэр-Кукузьева Коммунист партиин-гэшүүндэ кандидадаар абта-жа, фермэ дээрэ ехэ баяр бо-лоһон байна.

Баргажанай леспромхоздо, рыбокомбинатта коммунист-ажалай бригаданууд мүн лэ-хайн жэшээ ажалдаа, ажа-байдалдаа харуулна.

Ингэжэ коммунист ажалай-түрүүшүүлэй нэрэ зэргэдэ хүр-тэһын түлөө хүдэлөөн Барга-жанай бар тайга хүртэр суу-рятажа, хүнүүдэй зүрхэндэ-дүлэ носоно.

Ц. Галанов.

Олоной хүсэн ошотой

Изманыс үедэхэ ажал-тайн, хүн бүхэн хайхан-фрэгтэй.

хүн баянай барлаг-гадна, ажалайнгаа-болодог байгаа.

хүмнэй дуутай, ажал-тай болоо. 1958 ондо-нэрээн нотагта арадай-бии болоходо зарим-ехэ гайхалсаһан юм.

дэ гайхалха тагнаха-нын огто үгы, совет-эй ажабайдалай хаа-нууко омогтой болохо-нэгэ гэршэ Дэрэнэй-омохо үгэһэн байна.

Дэрэнэй арадай-Батогобайн «Галта-«Дойбол сохилго»,-ажанай «Будамшуу»,-ан жэл», Б. Пурбее-суутан» гэхэ мэтэ бу-матургнуудай эрхим-мэс табижа, хэдэн-шерпентнуудыс харуул-а аймаг соогоо бэшэ,-ублика соогоо суутай-байна.

урдан дэлхэйн зар-дэг Дэрэн нотаг рес-пубика уран хайханы-н нэгэ гуламтань бо-ло.

арадай театр бүхы-най наалишаднаа, хо-да багшанарһаа, алба-на бүридхэн байна.

буурдууд, ородууд,-хитадууд, татар-хүн шэнгээр комму-

нис партияа, Эхэ ороноо маг-тадаг, зүжэгүүдтэ хамтадаа-наададаг.

Ажаллахынгаа хажуугаар-наада табижа гэжэс тон таа-рахгүй, ажалда наад болохо-гэхыс зарим холо харахагүй-хүнүүд наадаг юм.

Тээд энэ огто буруу нанам-жа байна. Сценэ дээрэ обра-зуудыс гаргажа байхадаа, хүн-улам урма зориг ородог, муу-шалһан образнуудыс наадаха-даа хожом өөрөө энээндээд-адли болохогүй гэжэ оролдо-дог, хайн образнуудыс гаргаха-даа, ажалдаа, ажабайдалдаа-нимээр ябахаяа хүсэдэг байна.

Дэрэнэй арадай театрта-хабаадалсагдай дунда ажа-лай олон түрүүшүүл бии. Жэ-шээлхэдэ, коммунист ажалай-түрүүшүүлэй нэрэ зэргэ оло-хын түлөө тэмсэгшэ хонишон-Лиза Митапова, шофер Миша-Цыдендоржиев, монтер Ким-Шолохов, табан үхүүдтэй ветофельдшер Еши Батуевна-Мунгунова гэгшэд ганса сценэ-дээрэ бэшэ, мүн ажалдаа эр-хим үльгэр жэшээ харуулдаг-юм.

Манай театрта залуушуул-олон. Тээд энээндэ гайхалтай-юун байхаб даа. Эдэмнай-лоходоо ажабайдалдаа, ажал-да ульһа оруулдаг зон ха юм. Манай эндэ үнүнһөө хойшо-нэгэ хайн заншал бии болон-хой юм. Хургуулин үхүүд-хабар, намарайнгаа амаралта-

да гү, али хайнээрнүүдтэ гэр-тээ эрхэхдээ заал наа концерт-бэлдээд, фермэнүүд, отар-нууд дээрэ харуулдаг байна.

«Концертгүйгөөр эрхэхдэ ехэ-найргүй, гэрлээ холо хураад,-гар хоолон, бэлэггүй эрхэн-шэнги байдаг юм» гэжэ мүнөө-залуушуул хөөрөлдэдэг.

Эгээл энэ «хургуулиныс»-дүүргэһэн залуушуул, багша-нар манай арадай театрын гол-талын болохо ороһон байна.

Би түрүүн энэ театрын ди-ректор, һүүлдэн Баргажанай-аймагай культурын таһагыс-даагшаар хүдэлөөб. Мүнөө-Дэрэндээ совхозой хоёрдохы-отделениин эрхилэгшээр наа-шаг ороод байнаб.

Зариман намайе юундэ-ажал тухай хэлэнгүй, ганса-театр тухай хөөрөнб гэжэ ху-рахадаа болохо.

Тээд би театр тухай хэлэ-хэдээл, ходо ажал тухайгаа-болоноб. Уран хайханын хүг-жэлтэ ажалда наалта хэхэгүй,-харин бури далайтай, урагша-тай болохо байна.

Энээн дээрэнэ би аймагай-таһагыс даагшаһаа болижо,-нотагаа эржэ, ажалдаа, театртаа улам дүтэ болохо тон-дуратай байгааб.

Мүнөө манай арадай теат-рын хүтэлбэрлэгшөөр Баль-жинина Батуевич Мунгунов-хүдэлнэ. Энэ нүхэр нёдондон-ноо хойшо ехэхэн хүдэлмэри-абуулаа. Мүнөө Ж. Тумуно-вай «Сэсэгма» гэжэ зүжэг,-мүн партиингаа XXII съездын-үедэ ажалшадтаа концерт ха-руулахаар бэлдэжэ байна.

Ингээд республикынгаа дү-шэн жэлэй ойдэ манай арадай-театр хэдэн классическэ болон-бурят авторнуудай зүжэгүү-дыс табихаар бэлдэжэ эхил-хөн. Энэ ехэ хайндэртэ ганса-уран хайханаа харуулаад бай-хагүй, мүн ажалдаа ехэ а-мжалтануудыс туйлахамнай-лабайт.

Коммунист үеын хүн алишыс-талаараа хүгжэнги байха зэр-гэтэй.

В. Баторов, Дэрэнэй совхозой-хоёрдохы отделениин-эрхилэгшэ, БурАССР-эй-культурын габыатаа-хүдэлмэрилэгшэ.

Одоол улад зонтойн уулзажа,-нотаг нугаарыс яабад, танай сал-хал тад ондоо болохохо. Дүшэн-жэл эвэгүүр абаагүй наа, даб гэрээр-лэ төөрхөт. Хорин жэлдэ айлшалагуй-бол, халтад габал намархат. Хоёр-гурбан жэлдэ эрэггүй наа, хубил-гын хурданыс хаража хүхихэт. Мү-нөө сагай Баргажан мүнхэ жаргалай-нотаг болоо.

АЙМАГАЙ центр—Баргажан-тос-хонноо урагшалаа, уданшгүй-Уро-Читкан хуржэ ерөбөбди. Хар-гын хоёр захар хунаһан гудамжаар-шөнэ шөнэ гэрнүүд жарылдана. Хуу-шан орбогор гэрнүүдыс олохонь-бэрхатый боломхойн. Тосхоной хой-то захдаа машинной-тракторыс-мастерской хурелээтэй харагдана. Электрикн алашэ хүсэ, телефон,-радио дамжуулан утанууд үндэр-столбнуудай оройгоор зурьдана. Эндэмнай шөнээр тогтоһон Барга-жанай совхозой түб тосхон хуури-жанхай.

Совхозой контородо ороходомнай-тэндэх партикомой секретарь Алек-сандр Иванович Поздняков тусаа-лашдаа. Шөнэ совхозтайн ямар-амжалтануудаар партиингаа сьездэ-утгажа байнаб гэжэ асуухадамнай,-нүхэр Поздняков ингэжэ харюусаба:

—Совхозтай үбнэ абаха түсэбөө-3600 центнерээр үлүүлэс гэхэ гү,-али бүхыдөө 63600 центнер бэлэд-хээ. 10 мянган тонно силос дара-гданхай. Эдэ жэлүүдтэ олон жэлэй-ногоо—хүсы, донник ургуулдаг, го-рох таридаг болообди. Тугалнуудаа-хоёр-гурбаарын үнэндэ табижа туг-жуудыг боложо байнабди. Совхоздо-мүйн эрхим түрүү ажалараа шал-гарашад олон. Наалишан Пелагея-Петровна Кожеева һу нааха жэ-лэлнээ түсбэ дүүргэнхэй. Саашада-мал ажалаа хүжөөхын тула олон-жэлэй ногоо ехээр тариха, ой модо-сэбэрлэжэ, тариалангаа үргэдхэхэ-хүсэлтэйбди. Имангал ой модо сэбэ-рлэхэ машина, техникэ хэрэгтэй.

ХЭДНЭ арбад километр харгы-дабажа, Инаа голыс хаарбазаар-гаталжа, республика соогоо алдар-шанан Карл Марксын нэрэмжэтэ-колхоздо хуржэ ерөбөбди. Баянгол-нотаг жал ерэхэ бури үргэдэжэ,-шөнэ шөнэ гэрнүүдээр нэмэжэ бай-нахй. Хэдхэн жэлэй урда тээ хоёр-гурбан орбогорхон гэрнүүдэй байһан-Соёл гэжэ газарта шөнэ тосхон хуу-рижаба. Эндэ культбаза бүтээгдэн-хай.

СЭБДЭГ шулуун оройнуудаараа-сал хүсэ тангари тугаһан Бар-гажан хубын баггүй олон ууланууд-урдынхидаа адли аэм эөөмөрөө-түшээдэн, үржэлтэ голыс хашаһан-мэтэ хойшо урагшаа хэдэн зуун мо-до газарта хүндэлдэнэ. Урда ху-бын уулануудыс хубилагуй, ун-таанда баригданан баагайнууд ма-та хэлхыгээр бархылдана.

Одоол улад зонтойн уулзажа,-нотаг нугаарыс яабад, танай сал-хал тад ондоо болохохо. Дүшэн-жэл эвэгүүр абаагүй наа, даб гэрээр-лэ төөрхөт. Хорин жэлдэ айлшалагуй-бол, халтад габал намархат. Хоёр-гурбан жэлдэ эрэггүй наа, хубил-гын хурданыс хаража хүхихэт. Мү-нөө сагай Баргажан мүнхэ жаргалай-нотаг болоо.

АЙМАГАЙ центр—Баргажан-тос-хонноо урагшалаа, уданшгүй-Уро-Читкан хуржэ ерөбөбди. Хар-гын хоёр захар хунаһан гудамжаар-шөнэ шөнэ гэрнүүд жарылдана. Хуу-шан орбогор гэрнүүдыс олохонь-бэрхатый боломхойн. Тосхоной хой-то захдаа машинной-тракторыс-мастерской хурелээтэй харагдана. Электрикн алашэ хүсэ, телефон,-радио дамжуулан утанууд үндэр-столбнуудай оройгоор зурьдана. Эндэмнай шөнээр тогтоһон Барга-жанай совхозой түб тосхон хуури-жанхай.

Совхозой контородо ороходомнай-тэндэх партикомой секретарь Алек-сандр Иванович Поздняков тусаа-лашдаа. Шөнэ совхозтайн ямар-амжалтануудаар партиингаа сьездэ-утгажа байнаб гэжэ асуухадамнай,-нүхэр Поздняков ингэжэ харюусаба:

—Совхозтай үбнэ абаха түсэбөө-3600 центнерээр үлүүлэс гэхэ гү,-али бүхыдөө 63600 центнер бэлэд-хээ. 10 мянган тонно силос дара-гданхай. Эдэ жэлүүдтэ олон жэлэй-ногоо—хүсы, донник ургуулдаг, го-рох таридаг болообди. Тугалнуудаа-хоёр-гурбаарын үнэндэ табижа туг-жуудыг боложо байнабди. Совхоздо-мүйн эрхим түрүү ажалараа шал-гарашад олон. Наалишан Пелагея-Петровна Кожеева һу нааха жэ-лэлнээ түсбэ дүүргэнхэй. Саашада-мал ажалаа хүжөөхын тула олон-жэлэй ногоо ехээр тариха, ой модо-сэбэрлэжэ, тариалангаа үргэдхэхэ-хүсэлтэйбди. Имангал ой модо сэбэ-рлэхэ машина, техникэ хэрэгтэй.

ХЭДНЭ арбад километр харгы-дабажа, Инаа голыс хаарбазаар-гаталжа, республика соогоо алдар-шанан Карл Марксын нэрэмжэтэ-колхоздо хуржэ ерөбөбди. Баянгол-нотаг жал ерэхэ бури үргэдэжэ,-шөнэ шөнэ гэрнүүдээр нэмэжэ бай-нахй. Хэдхэн жэлэй урда тээ хоёр-гурбан орбогорхон гэрнүүдэй байһан-Соёл гэжэ газарта шөнэ тосхон хуу-рижаба. Эндэ культбаза бүтээгдэн-хай.

Колхозой түрүүлэгшэ, ветеринар-на врач мэргэжэлтэй нүхэр Монте-овтой хоёрдэхэдхэдхэмнай, тэрэ ингэжэ-мэдүүлбэ:

Артистимнай механизаторнууд,-наалишад, хонишод, үхэршэд хээсэ-хээсээнхэйһээ урма зоригтойгоор-ажаллана. Хүн бүхэн партиингаа-сьездэ бэлэг салэг бэлдэнэ. Меха-низаторнуудтай ургаса хураалгаа-богони болзортэ түгсөөс. Илангаа-үхэршэднэй малаа һайла тариалуу-лаха гүрэндэ тусаһаа. Ухэршад Ва-сийлий Молюнов, Захар Бадмаев, Ду-дан Будаев, Жамбал Цыренов, Вла-димир Дабеев гэгшэд зунай дүрбэн-нарада шахамалуудайнгаа шагнуу-рыс дунда зэргээр 170—180 кило-граммаар нэмэжэ шадаа. Мүнөө гү-рэндэ тусаагдаха мал ногоон болоо-лон дээрэ адуулагдажа байна. Кол-хозой кукурузашад түрүүшын а-мжалта туйлажа, энэ жэлдэ кукуруза-ар 7400 тонно силос газар дээрэ-дарагдаа. Кукурузашад Будажап Бу-даев, Бадма Дамбиев гэгшэдэй эвено-гой ургуулаһан 150 гектартай га бу-рийнөө 250 центнер силос дарагдаа. Ингэжэ манай кукурузашад аймаг-соогоо эрхилнэ. Энэ жэлдэ түрүү-шынхээ малда адуулахэ таряагаа нү-хан соо хажэ, дээрнэ силос дараа-бди.

Арбадахы класс дүүргээд, хоёр-жэлдэ үхэршөөр хүдэлжэ байһан-Владимир Дабеевтай золгообди.

—Жэл бүри хашарагуудыс туй-жуудыг, шахан таргалуудыг мэргэ-жэлтэй болоод байнаб. Нёдондо тэдэ-нээ 3—3 центнертэйгээр гүрэндөө-тусаагдаа. Мүнөө жал баһал энээнэ-һээ дутуугүй шагнууртэйгээр ма-лаа абуулааб. Ажалайнгаа хоорон-дуур хүдөө ажахын институтта-заочно хураалсахаар бэлдэжэ байн-хайб,—гэжэ тэрэ үхэршэн хэлэбэ.

УЛАНАЙ Сталинэй нэрэмжэтэ,-Барханай Ленинэй нэрэмжэтэ-колхозуудаар ябахдаа баһал халуун-хүдэлмэрин дүлэн соробхилоо. Ме-ханизаторнууд ургаса хураалгаа-дүүргээд, болоомбоо хүрилжэ дуу-нахааа байна. Тоог дэргээр тарян-сэбэрлэгдэжэ, үрэндэ хаагдана.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Хуа-нтайн полевой стан дээрэ ерөбөбди. Энэ коммунист ажалай бригадын тү-лөө тэмсэжэ байһан механизаторнуу-дай бригада ажаллана.

—Манай тракторно-тарян ажа-лай бригадада 46 механизатор хү-дэлдэг. Тэдэнэйнай 12-ын комму-нист ажалай ударник габан солотой. Таряа хураалгаа августын 20-до-эхилээд, сентябрийн 26-да дүүргэ-бди. Эрхим комбайнер Борис Цыре-нов энэ үедэ «С-6» комбайнаар 5100-гектар таряа хураагаа. Гадна 2600-га наар хахалаабди, тэрэ тоодо 530-га шөнэ газар элдүүрилэгдээ. Ху-нуудтай трактор, машинадаа ехэл-гамтайгаар хандадаг. Үбэл хүдэлхэ-7 трактор заһагдаад байна. Нояб-

рин 7 болотор комбайнуудаа заһа-барилжа дүүргэхэ гэжэ шийдээд-байнахыбди,—гэжэ эрхим тракто-рист, коммунист ажалай ударник-Хубунчик Галсанов маанадыс танил-суулаб.

Механизаторнуудай байшан зохи-доор түхээрэгдэнхэй. Эндэнэ улаан-булан, биллиард наадаха таһалга,-столово, механизаторнуудай амарха-6 таһалга бии. Столово соонь горо-дойхидол адли сагаан түмэр стол,-стулууд жарытар табиатай. Меха-низаторнууд эндэ тусхай талонор-эвэлдэг заншалтай. Бригаданыс саг-үргэлжэ кино гарадаг, концерт ерэд-дэг, лекци уншагдадаг байна. Эндэнэ-библиотека бии. Арбан хонгодо нэгэ-дахин бани тулигдэдэг, үдэр бүри-механизаторнуудай угааха ха-луун улан байдаг. Радио, электрын-гэрэл оруулагданхай, шатар, доми-но гэхэ мэтэ хэрэгсэлнүүд дүүрэн. Бригаданыс бүхыдөө ажахын тоосон-до оронхой. Бригадын 4 хүн хүдэ-дөө ажахын техникум, институтта-хураалсана. Үбэлдөө агротехническэ-кружотто бутладаа хураалсадаг. Энал-даа, шөнө үе сагай шөнжэ шанар.

Колхозойн центртэ хүрэхэдэ бу-ришыс һонин шөнэ юмэн олон. Эндэ-шөнэ клуб, хургуули бүтээгдэжэ-байнахй.

—26 пезнэной орондо нэгэ пез-шэ табижа, хэдэн томо байшангуудыс-энэ жэлдэ ууралаар дулаасуул-даг боломхойн. Ноябрийн 7-ной-хайндэртэ шөнэ клубтаа оржо наяр-хамнай,—гэжэ колхозой түрүүлэг-шын орлогшо Эрдэнэ Сергеевич Ша-гаев барьтайгаар мэдүүлбэ.

ШЭНЭЭР амхидхэгдэн Курум-канай, Дэрэнэй совхозуудаар-шыс ябахдаа баһал урма зориг ха-лимаар юмэн олон. Байгша ондо эдэ-совхозуудай механизаторнууд таряа-хураалгаа аймаг, республика соо-гоо түрүүлэн дүүргээ. Тингэжэ та-данер Коммунист партиингаа XXII-сьездэ эрхим бэлэг асараа.

Хонишод, луговодуудыс хаа наа-гүй партиингаа XXII съездыс уг-таха бэлэгтэйнууд лэ байна. Ой мо-доной предприятинуудай хүдэлмэри-шадтэй, загашадтай, агнуушадтай-уулзалттайн баһал ехэ амжалтатай-ябажа байха. Баргажанай модотод,-загашадад түсбэ, уялануудаа үлү-лэн дүүргэн тухайгаа Москва, Кремль, партиин ЦК-да элidlхэбэ. Энал даа мүнөө сагай Баргажан,-хүхюо замтай жэшээ.

Хонин хойто зүгэй Баргажан-аймагай ажалшад бүхы совет арад-түмэнтээ нэгэн адли коммунизмын-гэрэлтэ замаар урагшаа даһана. Ажалданыс үшөө ехэ амжалта хүсэе.

Б. ГЫЛЫНОВ, манай тусхай корр.

Баргажан. 1961 оной октябрь.

ЭНЭ АРАДАЙ ТЕАТР. Зураг дээрэ: Ц. Шагжинай «Галта» гэжэ зүжэгэй нэгэ үйлэ. А. МАНТАЕВАН фото.

БАРГАЖАН БАЯН, БАРГАЖАН АЛДАРТАЙ, БАРГАЖАН ЮНИНТОЙ

Николай ДАМДИНОВ.

БАРГАЖАН ОШОНОН ХАРГЫ

Байгалай эрээр,
могйи шэнги гадирон,
Баруунгаа зүүлээ,
хата харшал дабан,
Унахай ушарбал,
уламжийн хайе бэдэрэн,
Унашагүйгөөр
хүүргэ хүбөөгөө табин,
Зуриналши даа
(тайга—үбэр арагуй!)
Зуунжлээр хэмнэмэ —
Баргажан ошонон харгы!
Тамын нүхэнд
абаашан зам бэлэй —
Тайга дундуур
гидирон энэ харгы.
Баргажан нутагны
сүлжэйн орон гэгдэлэй.
Байха зүрхмни
имиз обогтонь дурагуй!
(Бархан уулыннай
сайта хүтэл дээгүүр
Баруулаа харадаг байгаал
Нюхельбекер).
Хэды зуунжлээ,
харгы, хэбтээ нэмши,
Хэлэхэм хүшэр...
Зүгөөр, нэгтэз хонирхон,
Хатан хуурай
хонгоо утахан юм шэнги
Ханхнаса
татагдаа бэлэйш, хонорхон.
Арбан долоодохи оной
сахилгаан мэдээлэл
Агтын туруу буталан,
шамаар дамжаа гээшэл!
Шиний дээгүүр
улаан туугууд намилзаа.
Улаан шунахай дунал

сорьёмо унаа.
Малша бүрдийн
партизануудтай танилсаа.
«Манайхин!» гэмэ,
дайт хүлэгөө унаа.
Баранай харгы.
Бадаран задарна ургы.
Байраар халинаш,
Баргажан ошонон харгы!
Байгал эхтэй,
Бархан абатай Баргажан!
Бардам омогор
Совет үедэ сэгсгэлээш.
Эрдэмэй оройдо,
Хурдан оюунаар харбама,
Эдирхэн хүбүүдээ
элбэгээр эльгээмэ эхилээш.
Урдань шамийе
«Барга зон» гэдэг нэн —
барга зон...
Ухаан бодолоор
гэгдэлхэн Баргажан!
Сагууд эрвээ.
Баргажан ошонон ута зам —
Баргажаннаа
баруулан харгы болоо.
Баруун тээ бодонол
баатар Москва, батаман!
Баргажанайхид
маргал—одынь олоо.
Баян сэдхэлээр табятайл,
тооно хиргуй —
Баргажаннаа
баруулаа зурынан харгы!
Энэ харгыгаар —
гансаша хурахаа бэшэ,
Эсэгэ ороноо абархаа
хүбүүд мордоо.
Энэ харгыгаар
хархисай хэрэм эбдэмэ,
Ханха сохшоод
бусама эрээ гэртээ.
Уулзалтанууд,
энэвдэн, талаан — ушаргуй.
Ухаамгай эхэлэл дуугайш,
баргажанайн харгы...
Харгаты мүнөө —
алтан тобогор шэниисэ
Халиса тэжэн машинанууд
хубарина.
Залуухан хоёр дээрнэ хуугаад
тэниисэ,
Заяанайгаа маргал тухай
дуу бараа.
Баатар хэрэгүүд хоонон хөөрөө
гэмэ угы!
Баргажаннаа баруулан...
Баргажан ошонон харгы...

ҮДЭРЭЙ— 137 ОНДАТРА

Хэдэн нургаагаар эхэн са-
хануудтай аймагтар олон он-
дотра нүүдэллэхэн холбоотой
жарыгтар үлэгдэнхэй харагда-
на. Хамуудань набтаршагхан
бэтэй, шэрбэгдэхэн хара
нахалтай нээ үбээжөөл тэднээ
үбшээж, хахы налбар ажалла-
жа байба.

Энэмнай Баргажан соогоо
суутай ангиушан, Лениний нэр-
эмжэтэ колхозой гэжүүн Ба-
най Эмитхенович Эрхитов
гээшэ. Мүнөө энэ ангиушан
жара гаража байбаахы, хүнгэн
солбон зандаа.

— Үнэгэрхэн хүни зангануу-
дые олоор табижа, 137 ондатра
барьяа. Эдэнхишнйи барш-
хань бараг аай лэ, архынь
үбшээж, хатааха гэжшнэ лэ
бэрхэтэй юм. — гэжэ үбгэн ан-
гуушан баргатайгаар хэлээб.

Хөөрлөнөөр байжа мэдэхэ-
дэ дүриэл сэхтэй ангиушан
октябрийн эхиннээ долоон
үдэрэй туршада 950 ондатра
баринан байна. Мүн энэ жэлдэ
150 зумбараанай, 50 хэрмэнэй,
2 үнэгэрхэй арна тушаанхай.

— Бага наһанһаан хойшо
агнуурида ябанаб. Наран соо-
гоо тоогүй олон ан рьяата-
нише торгогон байхаб. Баа-
гайнуудынь олоор барьяа, —
гэжэ Банай ангиушан хүчинэ,
Агнууридань амжалта хуусе.
А. Борисов.

Нютагай шэнэ дуунуудһаа

Баруунай городууд
хайханшые наа,
Баргажан нутагтам
хүрэнэгүйл даа.
Басагад хүүгэд олонхоншые наа,
Баталһан гансадам
хүрэнэгүйл даа.
Улан-Удэмнай гоёхоншые
наа,
Уланхан нутагтам
хүрэнэгүйл даа,
Үхид басагад олонхоншые
наа,
Үелһэн гансадам хүрэнэгүйл
даа.

ХЭДЭН жэлэй саана Бар-
гажанда хүдэлмэришэн
гэжэ үгэ мэдэхшьегүй байһан
нааб даа. Гансал бар тайга
шууяжа, буруугай бэлшээр-
нээ саана гаража үзөөгүй мал-
шад хуудаг байгаа.

Мүнөө эндэ гудок хуугайл-
жа, хүдэлмэришэд үлгөөгүүр
ажалдаа ямар нэгэн ехэ хо-
тын завод тээшэ ошонон шэн-
гээр хубана.

Совет засагай үедэ Барга-
жанда хүдэлмэришэдэй хэдэн
тосхон бодобо. Тэдэнэрэй
эгээ ехэнэ Усть-Баргажан бо-
лоно. Эндэ мүнөө Баргажан
тосхонһоо хоёр дахин олон,
аяар 8 мянга хахад зон ажа-
нууна.

Энэ тосхондо республикы-
мнай эгээн ехэ лес-
прохозуудай нэгэн
оршодог. Энэ ехэ
предприятия жэлдээ
350 мянга гаран ку-
бометр модо гүрэндөө тушаа-
на.

Мүн эндэ жэлдээ 20 мил-
лион гаран түхиргэй (хуушан
мунгөөр) орошотой, 12—13
мянган центнер Байгалай омо-
лй гүрэндөө үгэдэг заганаһай
комбинат бии.

Хүүлэй 15 жэлэй туршада
Усть-Баргажанда 1500 шэнэ
гэр баригдаа. Аяар 38 үйлсэ
эндэ баруулжа зүүлжээ, хой-
шо урагшаа нэлгэлдэнэ.

Эндэ хоёр томо клуб, гурбан
библиотекэ, стадион, амарал-
тын парк, больница, аптека
бии.

Усть-Баргажанай дунда
хургуулида 1500 үхибүүд ну-
рана. Мүн хүдэлмэришэдэй

ЭХЫН ЭЛБЭГ СЭДЬХЭЛ

ХҮДЭЛМЭРИШЭДЭЙ ЮРЫН ТОСХОН

Эрдэм мэдэрэлье дээшлүүлхэ
үдэшын хургуули нээгдэнхэй.
Энэ тосхоной ерээдүйн бү-
ри хайхан. Республика соогоо
томохон предпрятинуудай нэ-
гэн болохо мяханий комбинат
баригдажа дүүрэхээ байна.
920 хүнэй нурахаар шэнэ хур-
гуули ашаглалгада үгтхэнэ.
Электростанци шэнэлэн бари-
ха байнабди.

Партийн шэнэ Программын
проекттэй танилсаад байха-
даа, манай хүдэлмэришэдэй
тосхоние улам гоёжо шада-
маар байгдана.

Л. Вульфович,
Усть-Баргажан тосхоной
Советдэй гүйсэдкомой
түрүүлгэшэ.

ЭНЭЭНИИЕ МЭДЭХЭ ГҮТ?

Баргажан тосхон анха ту-
руун острог боложо, 1648 ондо
тогтоһон түхэтэй. Уданшье-
гүй хото гэжэ нэрлэгдэжэ нэн.
Байгал шадархи эгээн хууша-
най хото гэжэ. Тиххэдэ Эр-
хүү хото 1661 ондо, Улаан-Удэ
1666 ондо мүндэлһэн байна
бшуу.

1927 онһоо Баргажан хото
тосхон гэжэ нэрлэгдэжэ эхи-
лээ. Энэмнай алта малтагша-
дай, ангай үнэтэ арһа тушаа-
шадй суглардаг газар байгаа.

— Юун зумбараа охотноо
байха нэм. Автомашина жо-
лоодоһон ёһотой хулгайшад
баригдаал.

— Үү, яаһан гайхалтай юм.
Тэдэнэй хэд бэлэй, — гэжэ
Шүдэр хонирхоно.

— Сталиной нэрэмжэтэ кол-
хозой шофер Черных болбол
комбайнер Зурилов, тракторист
Будаев гэжшдые үгдөө оруу-
лаад, комбайн дээрһээ 24
пүүд тарья хулгайлаад, тэрэ-
нээ худалдажа, улаан хоолой-
гоо уладаа юм бээ. Шүбгэ-
шн мэшээг соо нуугдаад хэб-
тэхгүй, нэгэл талаарнь нүдөө
харуулха байхаб. Хэдэн хоног
үнгэрөөд байхада, тэрэ кол-
хоздо хүдэлхээ Улан-Удэнэ
ерлэн шофер Иван Ильин,
леспрохозһоо ерлэн хүдэл-
мэришэн Владимир Аксентьев-
тэй холбоорилдожо, һүнийн
харанхыда комбайнбай бункер-
һаа нэгэ машина тарья хул-
гайлаад, мүрөө далдалха гэжэ
уһан соогуур гаража ябата-
раа шабардаад, тарьягаа уһа
руу хаяад байтараа улаан
нуураараа баригдашоол даа.

Тээсгэн Баргажанай совхозой
хүдэлмэришэн Владимир Ско-
сырский гэшэ тоог дээрһээ
дүрбэн мэшээг шэниисэ хулу-
гад ябатараа баһал гарта
орошоо. Мүнөө сатташнйи хул-
гай хээ гэжэ амархан хэрэг
бэшэ. Хамтын зөөрин хойно-
хо нүдөө табигшад олон ха
юм. Тиххэдэ хулгайшад ганса
нэгэн бшуу.

— Зүб даа, зүб. Теэд тэдэ
хулгайшадшнйи мүнөө хаана
байнаб, — гэжэ Шүдэр асууна.
— Түмэр решеткин саана
ороо ааб даа. Наяар сүүдын
болохо байха. Зай шамаа
шагнаа, — гэжэ Шүбгэ гараа
шэхэндээ яана.

— Миннишнйи нүхэд мүнөө
дээрээ олохон даа. Заханаань
тоолоходо болохо. Баргажан
тосхондо харабал, Бухаев Гал-
дан гэжэ ехэ танилын байха.
Больнишнйи бухгалтер нэрэгтэй
аад, хэдыдэ тэндээ ошожо
хүдэлдэг юм, холон намтай
нуудаг, сэг үргэлжэ соохор
ухаантай байдаг хүн. Намтай
уулаха аргагүйдэхдөө хүн-
өөшье мүнэ гуйраншалжа
ородог. «Бүхы олоһон олзоёо
хара уһанда хаянаш» гэжэ гэр
бүлэдэн орохын аргагүй хэ-
рүүл хэншүү боложо байдаг
даа.

— Шибдэ хоёрой үгээс
ойлгосхоомнай бэрхэтэй, —
гэжэ Шүдэр эхилбэ. — Намайе
хэрэггүй, муу амитан гэжэ
тоолодог хүн бээш. Тингээ-
шые наа, бишнйи хүндэ хүсээс
алдаагүй, зарим нэгэн хүнэй
гурбан хулышье шүдэрлэ-
жэрхидэг байхаб, — гэжэ найр-
хажа оробо.

— Зай, хөөрэл даа. Хэд ши-
нийн нүхэд бэлэй. Хэдые шүд-
эрлэдэг болообшн, — гэжэ
Шүбгэ мэхэтэйшгээр асууба.
— Хэлэхэдшье яаха нэм.
Миннишнйи мэдээжэл юм
ааб даа. Шн өөрөөшье мэдэнэ
ха юм ши. Шэнэ нүхэд хомор,
зарим хуушан нүхэдөө алда-
жа байнаб. Үгэй шимни тү-
рүүн эхилэ. Наянай шамдамин
ямар зумбараа, охотноонууд
хадхуулаа гэжэ зэрбэ дуулдаа
нэм. Тэрэн тухайгаа хөөрөл
даа.

— Шибдэ хоёрой үгээс
ойлгосхоомнай бэрхэтэй, —
гэжэ Шүдэр эхилбэ. — Намайе
хэрэггүй, муу амитан гэжэ
тоолодог хүн бээш. Тингээ-
шые наа, бишнйи хүндэ хүсээс
алдаагүй, зарим нэгэн хүнэй
гурбан хулышье шүдэрлэ-
жэрхидэг байхаб, — гэжэ найр-
хажа оробо.

Баян голоор ябаа наа, Ту-
гатов Союз гэжэ томохон та-
нилын ушарха. Гурбан үхи-
бүүтэй түжэгэр айл байгаад
лэ, гушаад наһатай залуу хү-
бүүн аад лэ минни шүдэртэ
баригдашанхай. Шүдэртэ ба-
ригдаад минн хэбтэхгүй, на-
магаа наншадаг булайхан
хүн бии даа.

— Зай, зай саашань хөөрэ, —
гэжэ Шүбгэ бүри дүтэ болоод
нуушаба.

— Барханай баян колхоздо
хүрөө наа, Николай Черных
гэжэ минни һайн танил дархан
хүн. Энэ нүхэрнйи нэгэ үдэр
хүдэлөөд, долоон үдэр намта-
яа нуудаг заншалтай. Бишье
хүрэтэрөө тэрэнэй зургаан
жэжэ үхибүүдые хайралдагби.

— Шимни баһал нуур ха-
радаг алтайш. Нэгэшье ноёд
һайдые нэрлэнгүй, минл доор-
хоннуур гульдирхыаа байнал-
хы. Али айна, эшэнэ гэшээ
гүш, — гэжэ Шүбгэнь хадхаад
абана.

— Эшэхэ, айнашье гэжэ юу
байха нэм даа. Мүнөөшнйи ноёд
харты нарин боложо, нам-
тайл нүхэсэгшэдые тушаал-
һаань шэдэжэрхинэл, ноёд заа
зуу уугаашье наа, хүнэй нүд-
хээс харагдахыаа болонхой.
Тинбэ ябашье минни нүхэд
тушаалтанай дунда бага зэр-
гэ бии даа. Курумканай сов-
хоздо хүрээлэнтнай, Доржи Эр-
дэнеев гэжэ бараг дээгүүр
хүн байха. Совхозой нэгэ от-
деленидэ партийна организа-
цин секретарь тушаалтай юм.

Наянай энэ нүхэрнйи айна эшэ-
хээс болбод, намтааа хүтэрэл-
дөөд хүдэлмэришэдэйгөө
дундуур ябадаг болонхой. Ды-
рэнэй совхозой нэгэ отделе-
ниэ эрхилэгшэ нүхэр Сан-
жиев минни һайн танил.
Ингэд гэжэ хүрэг даа, — гэжэ
Шүдэр нэгэ нүдөө аниб-ониб
гүүлнэ.

— Зай, Шүбгэ, шинни ээл-
жээн болоо. Шимни ажал хэ-
хэ дурагуй аад, амаа тоһодо-
хо дуратайшуул тухай хөөрө-
жэ үгыш даа. Бишнйи баһал
тинимэ хүнүүдтэй танилсаха
дуратайб, — гэжэ Шүбгэдөө
хандаба.

— Тинмэ хүнүүдые олохонь
бэрхэтэй болонхой. Прави-
тельствын тогтоол гараһанай
хүүлээр хаа хаанагүй ажалшад
дй суглаанууд боложо, тин-
мэрхүү хүнүүдые яһала ха-

Баргажан гэжэ тосхондо
Александра Иванова,
Иван Яковлевич Кейсертэ-
нэй бүлэнье мэдэхгүй
хүн үгы болонхой.

Эдэ хоёр огто үншэрхэн
гурбан басагадые энэ зун
үргэжэ абаба.

— Эжы, садта байхада
һайн. Теэд гэртэмни бүри
гоё. Пирог байна гү? — гэжэ
шарахан үнэтэй басагахан
эхынгээ үбдэгтэн манай
орлод байтаа аһашаба. Энэ
дундахы басаганинь — зур-
гаа наһатай Галя гэшээ.

Мүнөө Валя, Галя, Зина
гурбан шэнэ түрэлхидтөө
эхэтэ дадажа, «эжы», «аба»
гэжэ хойноһоонь дахажэ
ябадаг болонхой.

Эгээ ехэ басаганинь —
Валенья — 9 наһатай, хоёрдо-
хи класста нурана, хажуу-
гаарнь хүүжэмэй хургуули-
да орожо, пианино дээрэ
наадажа нуража байнхай.

Тон баса — Зинань — 11
наһатай. Наял угым амта
абажа, наада зугаа дэлгэ-
жэ байдаг.

Эдэ хүүгэдэй хожомоо
коммунизм байгуулалсан
түгээс жаралтай хүнүүд бо-
лохонь лабайт.

Ц. Тахунаев.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: эхэ Алек-
сандра Ивановна үргэжэ аба-
һан Валя, Зина, Галя басагад-
тааа гэртээ нууна.

А. МАНТАЕВАН фото.

Угаа ехээр хонирхон хайшаана

БУХАРЕСТ, октябрийн 12.
(ТАСС). КПСС-эй Програм-
мын проект соо хараалагда-
һан, СССР-эй арадай ажахы,
эрлэм ухаан, соёл болбосоро-
лые хүгжөөхэ асарн ехэ зо-
рилгонууд Румынийн Арадай
Республикын ажалшадые угаа
ехээр баясуулна. Фабрика за-
водуудай, шахта болон барил-
гануудай, гүрэнэй ба хүдөөгэй
хамтын ажыхынуудай ажал-
шад КПСС-эй Программын
проект тухай лекци, хөөрөл-
дөө ехэ анхаралтайгаар шаг-
нана.

Дайнай хойто тээхи үедэ Со-
вет ороной туйлаһан амжалта-

нуудые, Программын
һан угаа шуухала зор-
дые румын арада хэ-
гэнөөр тайлбарилна.

«Скынтейя» газетэ
дэр, мүн 1980 ондо гэ-
тэ гаршагтай бүхэл
һые энэ асуудалда зо-

КПСС-эй XXII съез-
дохой байхада СССР-
лай үзэгдөө дуулдаг
дэбжэлтын харагдажа,
дые үйлдэлбэрини ехэ
тануудаар совет ара-
да байһан тухай оло-
гүүд Румынийн хэблэлдэ
логдожо байна.

Мүнөө үеын агууехэ үйлэ хэрэг

СОФИЯ, октябрийн 12.
(ТАСС). Болгарин ажалшад
КПСС-эй XXII съездын нээг-
дэхэ үдэрые угаа ехэ баяртай-
гаар угтажа байна. КПСС-эй
съезддэ зориулан Болгарин
ажалшад мурсысэжэ туйла-
һан амжалтанууд тухай, совет
хүнүүдэй ажалал илалтанууд
тухай мэдээлнүүдые Болга-
рийн хэблэл үдэр бүри толил-
но. Совет арад, социалист оро-
нуудай арадууд, бүхы дэлхэйн
ажалшад КПСС-эй XXII
съездые агууехэ, гайхамшагта
үйлэ хэрэг гэжэ угтана гээд
«Работническо дело» газетэ
түрүү бэшгэ соогоо тэмдэглээ.
Коммунистическэ парти бо-
лон тэрэнэй Центральна Ко-
митедые тойрон совет арадай

нягтаар жагсанхай, бат-
дэлтэй байһаниинь КП
Программын проект
хэлсэхэ үедэ илангаяа
хойгоор харагдаа гэжэ
зетэ тэмдэглэнэ. Совет
сэн мэргэн, шэрэгдэн
жаһан партидаа этгизэ
гэжэ газетэ бэшэ. Бол-
коммунистнууд, бүхы
шад КПСС-эй Програ-
ммын шэнэ манифест
жа байгаа коммунизм
нифест гэжэ харана. Про-
мын проектн асарн а-
рилгонууд болгар ара-
дай һайхан һанал эр-
гые харуулна, коммуни-
дүйдэ ороноймнай ошол-
гэрэлтүүлнэ.

АРАВУДАЙ СИРИЙН РЕСПУБЛИКЫЕ ВЕНГРИ МЭДЭРЭ

БУДАПЕШТ, октябрийн 12.
(ТАСС). Венгрийн Арадай
Республикын президиум Ара-
вуудай Сирийн Республикые

бээе даанхай, бүрин
гүрэн гэжэ мэдэрээ. Ту-
той дипломатическа хар-
тогтоохо тухай шийд
гаргагдаа.

Сэрэгэй гэмтэн США-да нюугдан хороно

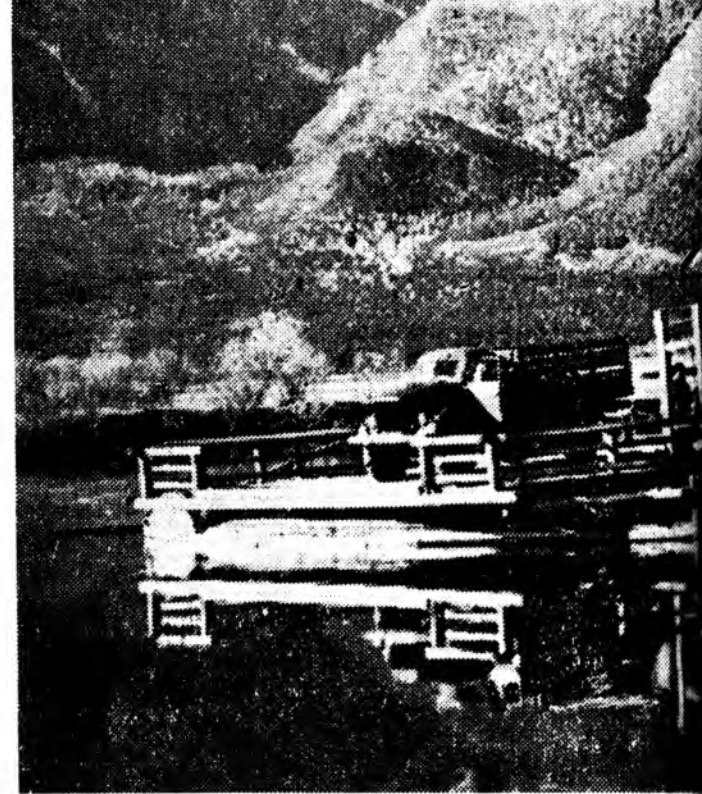
МОСКВА, октябрийн 12.
(ТАСС). Шуната бузар аша-
нуудые гаргажа, амгалан ху-
нүүдые хюдаһанай түлөө ха-
рюусалга дааха сэрэгэй гэм-
тэн Карл Линнас гэгшые сүүд-
тэ үгэхын тула совет засагаар
хидта тушаахые гуйжа. Со-
ветскэ правительство США-гэй
правительствода ното эльгээн
хандаба.

Тарту городто түрэнэн сэрэ-
гэй гэмтэн Линнас мүнөө
США-да ажаһуудаг.

1941 оной июль нараһаа ав-
густ хүртээр Линнас Тартугай
концентрационно лагерята де-
журна офицер байгаад, удаа
тээнэ 1942 оной май хүртээр
Энэ лагерин начальнигаар
ажаллаһан гэжэ даб дээрэ
мүрдэлгөөр тодорлоо. Линнас
огто гэм хээгүй совет хүнүү-
дые олоорнь хюдалсаһан бай-
на. Линнас саазалдаг газарта
хэдэн дахин ошожо, хүнүүдые
буудан алаага хүтэлбэрлэн,
амиды үлэгшэднөө өөрөө буу-
дажа аладаг байһан юм.

Хэһэн гэмтэ хэрэгэй
лөө харюусалгаһаа ай-
тонһоо 1944 ондо тэрэ
сэрэгэй гэмтэн Линнас
вет мурдалгын органи-
най дүүрэмсээр тэрэ
дэржэ эхилһэн юм.
1960 ондо тэрэнэй
ошоод байһаниинь
болоо.

Сэрэгэй гэмтэд сүү-
нэгдэхын тула тэрэ
оронуудтаа тушаагда-
той гэгнэн уласхоорно
сээе Гитлерэй Гер-
манидаһан оронууд
һан юм гэжэ ното соо
дэнэ.

БАРГАЖАН МҮРЭН ДЭЭРЭ.

А. МАНТАЕВАН фото.

Редактор Ц. Ц. Ц.